

تامین مطمئن امنیت غذایی، بایدها و نبایدها

امنیت غذایی.

نمی دانم تا چه میزان به این واژه برخورد کرده اید و راجع به آن اندیشیده اید.

امنیت غذایی؛ مطابق با تعریف بانک جهانی یعنی «دسترسی همه مردم در تمام اوقات، به غذای کافی برای داشتن یک زندگی سالم» که این تعریف در کنفرانس رم مورد نیز مورد تأکید همگان قرار گرفته شده است.

سه عنصر «موجود بودن غذا»، «دسترسی به غذا» و «پایداری در دریافت غذا» محورهای اصلی این تعریف می‌باشند که «موجود بودن غذا» شامل میزان مواد غذایی در مرزهای ملی از طریق تولید داخلی و واردات مواد غذایی می‌باشد و مفهوم «دسترسی به غذا» نیز دسترسی فیزیکی و اقتصادی به منابع، جهت تأمین اقلام غذایی مورد نیاز جامعه و «پایداری در دریافت غذا»، ثبات و پایداری دریافت ارزشهای غذایی مورد نیاز جامعه می‌باشد.

آنچه که مسلماً با توجه به رشد جمعیت جهانی از یک سوی و کاهش منابع مورد نیاز برای تأمین مواد غذایی سالم و کیفی از سوی دیگر ما را به اندیشیدن و یافتن راهکارهای مانا و گیرا برای رسیدن به

امنیت غذایی واقعی حساس می نماید.

حضرت آیت الله خامنه ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال های اخیر با توجه به شرایط مختلف بر تامین امنیت غذایی تاکید و همواره آن را به عنوان اولویت های اصلی دولت و مجلس بیان نموده و حتی در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی در بند ۶ ابلاغ سیاست های کلی «سلامت» بر تامین امنیت غذایی تاکید فرموده اند.

در بند ۶ سیاست های ابلاغی سلامت، آمده است:

“تأمین امنیت غذایی و بهره‌مندی عادلانه آحاد مردم از سبد غذایی سالم، مطلوب و کافی، آب و هوای پاک، امکانات ورزشی همگانی و فرآورده‌های بهداشتی ایمن همراه با رعایت استانداردهای ملی و معیارهای منطقه‌ای و جهانی.”

ایشان هم چنین در دیدار با اعضای محترم هیات دولت و هم چنین در دیدار با اعضای کمیسیون کشاورزی مجلس نیز به انحاء دیگری بر تامین امنیت غذایی با تلاش همه قوا در کشور تاکید فرموده اند.

تاکیدهای مکرر همه جانبه در کشور و سراسر جهان بر مبحث بسیار مهم و حساس “امنیت غذایی” که به نظر نگارنده در کشور با عنایت به شرایط خاص سیاسی، اقتصادی و بین المللی و از همه مهمتر بحران آب موجود، متأسفانه آن گونه که باید، مورد توجه قرار نگرفته و مغفول مانده و در حد انتشار چند مقاله و نهایتاً تدوین استراتژی هایی، رخ نمایان نموده است.

شاید بر اساس تعریف بانک جهانی و سایر تعاریف ارایه شده بتوان بخشی از زنجیره تامین مواد غذایی به عنوان اولین شاخصه تامین امنیت غذایی را خارج از مرزها و مبتنی بر واردات تعریف کرد، ولی آیا این تعریف قابلیت های تمام و کمال اجرایی در کشور ما را با عنایت به شرایط خاص اقتصاد جهانی و وضعیت در حال تغییر سیاست های بین المللی، دارد؟

آیا با عنایت به سیاست های ابلاغی در خصوص اقتصاد مقاومتی که مورد تاکید دولت محترم بوده و در این خصوص قرارگاه اقتصاد مقاومتی تشکیل و در حال اجرایی نمودن سیاست ها می باشد، می توان انتظار داشت که مطابق با تعریف های بین المللی که کارکردهای آن برای ما متفاوت است، حرکتی مطمئن را آغاز نمود؟

به نظر با عنایت به شرایط خاص کشور از بعد اقتصادی و سیاسی از یک سوی و شرایط خاص کشاورزی به عنوان زیر بنا و پایه تامین امنیت غذایی از سوی دیگر و هم چنین بحران آب پیش روی، می باید ضمن بازتعریف موضوع امنیت غذایی، گام های اجرایی و اساسی فراتر از تدوین استراتژی های محدود برداشته و در راستای تامین امنیت غذایی مطمئن رو به جلو حرکت نماییم.

و این یقینا شدنی نخواهد بود، مگر با تکیه بر سرمایه های انسانی و منابع طبیعی و داشته های تکنولوژی داخلی و بهره گیری تمام و کمال از همه توانایی های زنجیره تامین داخلی با رویکرد نگاه به آینده و تامین مطمئن امنیت غذایی واقعی از سوی همه به خصوص سیاست گذاران و تولیدکنندگان.

تولید کنندگان به عنوان یکی از مهمترین ارکان تامین امنیت غذایی در این میان می توانند از بعد کمی و کیفی به عنوان شاخصه های اصلی امنیت غذایی نقش آفرینی بسیار حساس و مطمئنی را ایفا نمایند.

هلدینگ صنایع غذایی، دارویی و کشاورزی صندوق بازنشستگی کشوری به عنوان بزرگترین هلدینگ صنایع غذایی کشور که شرکت صنایع شیر ایران (پگاه) را به عنوان با قدیمی ترین و بزرگترین شرکت تولید فرآورده های لبنی در کشور، شرکت فرآورده های شیلاتی بندرعباس را به عنوان اولین تولید کننده کنسرو ماهی در کشور، شرکت صنایع غذایی پیچک و شرکت های متنوع و متعدد دیگر فعال در صنایع غذایی را در زیر مجموعه دارد و از بزرگترین و مدرنترین ناوگان حمل و توزیع مواد غذایی در کشور برخوردار است، پیرو منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) و سیاست های دولت محترم مبنی بر ارتقای سلامت در جامعه، استراتژی های اجرایی و عملی خود را مبتنی بر تعریف بین المللی امنیت غذایی با رویکرد داشته های بازتعریف شده داخلی و شرایط خاص کشور بنا نهاده و تامین و تولید فرآورده های غذایی سالم و فراوان و با شاخص اصلی؛ متناسب بودن قیمت ها و در دسترس بودن همه اقشار جامعه به خصوص قشر آسیب پذیر را با بهره گیری از توان متخصصان داخلی و استفاده حداکثری از ماشین آلات مدرن موجود در پیش گرفته است.

موضوعی مهم و حیاتی برای کشور و اقتدار و امنیت که شاید در این فرصت اندک یارای بیان همه جوانب و بررسی همه بایدها و نبایدها و کنش ها و واکنش های یک به یک ارکان تاثیر گذار از سیاست گذاران

تا تولید کنندگان و حتی خود مردم عزیز به عنوان جامعه اصلی و هدف، مقدور نباشد. ولی امید آن است؛ همه ارکان اصلی زنجیره تامین واقعی و مطمئن امنیت غذایی، از سیاست گذاران تا تولیدکنندگان و مصرف کنندگان، بتوانند با رویکردهای موجود و سیاست های ابلاغی در راستای داخلی نمودن امنیت غذایی گام برداشته و این مساله حیاتی و مهم که با اقتدار نظام و کشور و آینده حیات جامعه عجین است، را به بهترین شکل متصور اجرایی نمایند.